

podle § 18 čtvrtý odstavec stanov je jen to, co podle rozvahy pro člena z jeho společenstevního poměru vybude, že jen tato pohledávka jest vázána ručební povinností podle § 18 čtvrtý odstavec stanov a § 79 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. a že takovou »pohledávkou« není »jmění«, t. j. částka žalobcem složená nikoliv ke splnění společenstevních povinností členských, nýbrž k účeli přesně určenému, k němuž jen této částky mohlo a smělo býti použito. Z těchto úvah jest přisvědčiti odvolacímu soudu, že žalované společenstvo nemůže žalobci upíratí vrácení úsporných vkladů 30.000 Kč. I bylo v tomto směru dovolání jako bezdůvodné zamítnouti. Nelze však souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že žalobci nelze upříti ani právo na vrácení zaplacených stavebních příspěvků. Podle § 24 stanov jsou členové povinni, platiti příspěvky a poplatky uvedené v § 2, jak byly stanoveny valnou hromadou, tedy vzhledem k § 15 čís. 3 ve spojení s ustanovením § 25 veškeré v § 2 čís. 1 až 5 naznačené podíly, příspěvky a poplatky, podle druhého odstavce § 24 až do vystoupení ze společenstva. Podle § 18 stanov lze členům vystoupiti jen koncem obchodního roku po předchozí nejméně šestiměsíční výpovědi členství. Ohlásil-li tedy žalobce, jak nesporno, vystoupení dopisem ze dne 22. srpna 1927, měla tato výpověď v zápětí vystoupení žalobce teprve dnem 31. prosince 1928 a žalobce byl, jsa ještě členem, až do konce obchodního roku 1928 povinen, plniti členské povinnosti, zejména platiti na něho připadající příspěvky a poplatky, k nimž patří i stavební příspěvek. Z toho však plyne, že se žalobce nemůže důvodně domáhati vrácení stavebních příspěvků již zaplacených, neboť jest naprosto nemyslitelno, poněvadž by si to odporovalo, by byl žalobce povinen platiti stavební příspěvky i na dále až do konce obchodního roku 1928, zároveň však oprávněn, žádati zaplacené již příspěvky zpět. Jest proto přisvědčiti dovolání aspoň potud, že žalobce, dokud jest členem společenstva, nemůže žádati vrácení zaplacených stavebních příspěvků. Jelikož žalobce v době vydání rozsudku prvního soudu (dne 26. března 1928) byl ještě členem žalovaného společenstva, nepochybil první soud, zamítnuv žalobu co do této části žalobní žádosti pro tentokráte, a nebylo potřebí obíratí se otázkou, zda a pokud přísluší žalobci vůbec nárok na vrácení zaplacených stavebních příspěvků po jeho vystoupení ze společenstva.

Čís. 8712.

Správa pozůstalosti není věcí vykonatele poslední vůle. Jeho působnost jest omezena na to, by dozíral na splnění posledního pořízení a by spolu s dědicem předložil výkaz o splnění poslední vůle.

Podle § 810 obč. zák. nesejde na tom, zda bylo vůlí zůstavitele, by dědic, jemuž byla svěřena správa pozůstalosti, nic z pozůstalosti neobdržel, nýbrž záleží jen na tom, zda dědic přihlásivší se ze zákona k pozůstalosti, své dědické právo dostatečně vykázal.

(Rozh. ze dne 15. února 1929, R I 968/28.)

Pozůstalostní soud zamítl návrh Dra Rudolfa C-a, by mu byla svěřena správa pozůstalostního jmění, a ponechal Dra V-a v úřadě jako správce tohoto jmění. Rekursní soud změnou napadeného usnesení přenechal správu pozůstalostního jmění Dru Rudolfu C-ovi a sprostil důsledkem toho dosavadního správce pozůstalostního jmění Dra V-a z úřadu. Důvody: Podle § 145 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. a § 810 obč. zák. má pozůstalostní soud dědici neb jeho zákonnému zástupci, jehož dědické právo při nastoupení dědictví jest dostatečně vykázáno, přenechat obstarávání a správu pozůstalosti. Zákon nerozeznává, zda jde o dědice přihlásivšího se z posledního pořízení, pokud se týče ze závěti či o dědice přihlásivšího se ze zákona a zda se k pozůstalosti přihlásil jediný dědic či dědiců více a k jakému dílu pozůstalosti jest povolán dědic přihlásivší se ze zákona, jenž činí návrh na přenechání správy pozůstalosti. Jak ze spisů pozůstalostních jest zřejmo, přihlásil se Dr. Rudolf C. k pozůstalosti Antonie M-ové jako dědic ze zákona s výhradou inventáře a byla jeho dědická přihláška usnesením pozůstalostního soudu ze dne 30. května 1928 přijata na soud. Ježto podle spisů i příbuzenský poměr stěžovatele k zůstavitelce je dostatečně vykázán, vyhověl stěžovatel zákonné podmínce, by mu byla přenechána správa pozůstalosti, a není zákonného důvodu, by mu přenechání správy pozůstalosti bylo odepřeno, nehledíc ani k tomu, že dosud přihlásivší se další dědici ze zákona projevíli souhlas s přenecháním správy pozůstalosti stěžovateli. Tomu není na závalu okolnost, že vykonavatelem poslední vůle ve smyslu § 164 nesp. říz. ustanovila zůstavitelka v posledním pořízení Dra Františka V-a, neboť do působnosti vykonatele poslední vůle nenáleží správa pozůstalosti. Působnost vykonatele poslední vůle obmezena jest jen na dohled, by poslední pořízení bylo splněno a na to, by předložil spolu s dědicem testamentární výkaz. Ani to, že jest tu poslední pořízení, nevdí návrhu stěžovatele na přenechání správy pozůstalosti, neboť dědické právo stěžovatelovo zakládající se na zákonu nebylo dosud nikým popřeno, k pozůstalosti na základě posledního pořízení, pokud se týče poslední vůle posud nikdo se jako dědic nepřihlásil, takže rozporu dědických práv tu doposud není a vznikne-li, chráněn bude dědic opírající své nároky o poslední pořízení dostatečně ustanovením § 127 nesp. říz., jenž připouští povolení soudní správy pozůstalosti, i když její správa byla před tím svěřena některému z dědiců. Pokud stěžovatel vytýká neplatnost ustanovení Dra V-a vykonatelem poslední vůle, nelze tu použití ustanovení § 594 obč. zák., které výslovně mluví jen o dědici a o odkazovníku a na jiné případy, zejména na případ ustanovení vykonatele poslední vůle jej nelze rozšiřovati. V tom směru není tudíž námitka stěžovatele opodstatněna. Otázka platnosti posledního pořízení v tomto období řízení, ana pozůstalost dosud nebyla projednána a přihlášky z posledního pořízení dosud neučiněny, řešena býti nemůže a nepadá na váhu v souzeném případě.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu Dra V-a.

D ů v o d y:

Stěžovatel vytýká napadenému usnesení, že nedbá poslední vůle zůstavitelky, která prý nařídila, by stěžovatel vedl správu jmění, které po ní zbude, a že nesprávně vykládá ustanovení § 810 obč. zák. Leč nelze s ním souhlasiti. Podle dodatku k poslední vůli ze dne 21. dubna 1926 (předpokládajíc ovšem jeho platnost) změnila zůstavitelka poslední vůli ze dne 26. května 1924, kterou ustanovila, by se jmění po bratru jí připadnuvší dostalo Slavistice, v tom směru, »že ze jmění toho, pokud zbude, má býti zřízena studentská nadace nesoucí jméno JUC. Otakara H-a a její k podpoře slovanských studentů, statek že nesmí býti prodán, musí zůstatí nadací a vykonatelem této poslední vůle že se ustanovuje stěžovatel«. Z ustanovení toho, k němuž jedině jest přihlížeti při zkoumání otázky, jaká byla vůle zůstavitelky, nelze seznati, že zůstavitelka zamýšlela svěřiti stěžovateli kromě úřadu vykonatele poslední vůle i správu pozůstalosti. Jaká práva přísluší stěžovateli jako vykonateli poslední vůle, vystihl správně rekursní soud, a stačí stěžovatele odkázat po té stránce na případné důvody napadeného usnesení. Že rekursní soud nesprávně vyložil ustanovení § 810 obč. zák., pokud jde o dědice Dr. Rudolfa C., nelze říci. Stěžovatel přehlíží ve svých vývodech, jimiž se pokouší názor rekursního soudu vyvrátiti, že nesejde podle § 810 obč. zák. na tom, zda bylo vůlí zůstavitelky, by tento dědic z pozůstalosti nic neobdržel, nýbrž že jest rozhodující, zda dědic — přihlásivší se ze zákona k pozůstalosti tedy nikoli z poslední vůle — své dědické právo — rozumí se ze zákona — dostatečně vykázal. Že tomu tak jest, odůvodnil rovněž případně rekursní soud.

Čís. 8713.

Neplatil-li obchodník v čase svého úmrtí (prohlášení za mrtva) výdělkovou daň, podmiňující protokolaci, nemohou jeho právní nástupci vésti jeho dosavadní firmu.

(Rozh. ze dne 15. února 1929, R I 1017/28.)

Rejstříkový soud zamítl návrh Bruna S-a a Adolfa S-a, by byla zapsána veřejná obchodní společnost Jan S., a přikázal navrhovatelům, by opověděli svůj podnik do 4 neděl k zápisu pod firmou vyhovující čl. 17 obch. zák. D ů v o d y: Z potvrzení obecního úřadu v G. ze dne 31. května 1928 sice plyne, že Jan S. provozoval v G. pod svým jménem výrobu záclon a krajek a obchodoval s těmito výrobky. Jde však dále z potvrzení na jevo, že tento obchod byl, když majitel ve světové válce v únoru 1915 narukoval a od té doby jest nezvěstným, nejdříve jeho manželkou Emmou S-ovou dále provozován, že od 1. července 1921 provozovala tento obchod se svým synem Adolfem S-em a že od října 1923 tento vedl podnik se svým bratrem Brunem S-em.